

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,
QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, *manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigesimo-septimo mensis Maii, Anno Domini* M. DCC. LI.

PRÆSIDE
M. LUDOVICO-GUILLELMO LE MONNIER, Doctore Medico, Consiliario Medico Regis ordinario in Nosocomio Regio San-Germani in Layâ, Regiarumque Parisiensis, Londinensis ac Berolinensis Academiarum Socio.

An à frequentiori potu Café vita brevior?

I.

POSITA sanctorianæ transpirationis lege, patet quomodo per internas externasque causas diffluant corpora. Quidquid autem ex hoc effluxu decedit substantiæ corporis viventis, sive solidæ, sive fluidæ, id omne per esculenta & potulenta utcumque reficitur. Perennis hæc est alimenti necessitas ad vitæ conservationem, molisque corporeæ incrementum. Æqua verò & conveniens naturæ debet esse alimenti copia; hæc legiti-

ma eſt via, quâ pervenire licet ad longævitatem. Neceſſariis levatur natura, gravatur ſuperfluis. Hæc tanti penduntur ad perniciem, quanti emuntur ad delicias. Ingenioſa gula ita ſitire & eſurire didicit, ut vix totus ipſi ſufficiat orbis. Nihil eſt cui parcat. Nam domeſtica ſævit in animalia; feras per lucos & ſylvas proſequitur; avibus retia tendit; piſces in ipſo Thetidis gremio fallit. Quidquid ſponte, quidquid ſollicitata profert, aut viſceribus recondit terra, id omne depopulatur, & in alimentum ſumit. At quid hæc omnia ad vitam longam, niſi ſanitatis offendicula, & cotes parcarum forcipibus acuendis idonei?

II.

ALIMENTI nomine intelligitur id, quod corporis animati partes ſolidas & fluidas reſtaurare ac augere valet, & in illarum ſubſtantiam converti. Duplicis eſt generis, cibus & potus. Hic quò ſimplicior fuerit, eò præſtantiorem futurum eſſe planè conſtat. Ubivis & cuique ſua offert ubera tellus, quorum latex, aqua ſcilicet, potum priſcis temporibus, non animalibus tantùm, ſed & homini etiam ſubminiſtravit. Vinum ad ſidera tollant baccho devoti; ſua pomacea jactent neuſtriæ populi; mucoſam & lenteſcentem cereviſiam tumidi bibant Belgæ; viſcera ſua ſpirituoſis & ardentibus aquis torreant urſæ gelidioris incolæ; glaciales potent aquas calidarum regionum habitatores; Chocolatam hauriant operoſiorem; *Thé*-vè infuſum ſorbillent, queis ſordent faciliora naturæ munera; circà *Café* decoctum occupentur, quos ſtrenua exercet inertia, qui ſomno fatigantur longiori, aut qui craſſis veſcuntur cibis; hæc potio ſit otioſorum delectabilis eſca, & in Thermopoliis garrientium anima. Sed qui vitam quærunt diuturniorem, hæc omnia reſpuant, vel iis ſaltem leviter & quaſi tranſitoriè utantur. Nihil enim magis ſanitati, & vitæ detrahit, quàm potus illi, qui tam diversè corpus afficiunt, quique evolutis & nimium volatilibus principiis turgidi viſcera torrent, fibras criſpant aut urunt, ſulphura humoribus permixta evolvunt, & ſui juris faciunt; ſicque liquores inſpiſſant, ſerum ita neceſſarium ſanguinis vehiculum diſſipant, morboſas cient in ſanguine fermentationes, viſcera infarciunt, appetentiam tollunt, coctiones impediunt præcipitatis è ventriculo citiùs alimentis, aliaque mala benè multa inferunt iis præſertim, qui pleniori victu utuntur, & εὔχυμα καὶ εὔπεπτα aſſumunt alimenta.

III.

EXTRANEA quæque eò pluris fiunt & avidiùs expetuntur, quò magis è diſſitis prodeunt regionibus. Licèt enim nobis appoſuerit natura quæcumque alimento aut remedio eſſe debent, uno verbo, quæcumque ad conſervationem noſtram neceſſaria ſunt; nullaque nobis ſint aptiora iis quæ fert patria tellus, & nobis connaſcuntur: attamen propria ſæpiſſimè negligunt plurimi, extranearumque rerum cupidine laborantes, aureâ ſe ſicâ jugulant. Inter illas merces exoticas magnum ſibi nomen fecit *Café*, nec fortè jam vulgatior ulla. Cujus adeo crevit uſus, ut ferè Thermopoliorum officinæ ad Oinopolarum numerum accedant. Quantum autem noceat frequentiùs potata hæc nigra potio, is ſolus negave-

rit, qui naturam ejus ignorat, de effectibus quos producit, quique quotidiana innotescunt experientia, minimè sollicitus. Si *Café* examini subjicias non leguminis speciem esse deprehendes, uti somniaverunt creduli, qui pro illo cicer arietinum cum gaudio in hortis vegetasse mirabantur: sed semen exoticum arboris cujusdam in Arabia felici crescentis, cujus primus mentionem fecit Alpinus sub nomine *Bon*; itaque *Bon* sive *Ban* Joannis Bauhini, *Café* officinarum, arbor est ad cerasos minores proximè accedens, cujus semen in testâ unicapsulari vel bicapsulari olivæ formam referente continetur, sex lineas longâ, tres crassâ; Contenta verò in capsulis semina, dura sunt, unâ parte convexa, alterâ depressa & sulcata, colore album inter & fusco-luteum donata, farinacei saporis & nullius ferè odoris; eligatur pinguius graviúsque, nec aquâ madidum marinâ. Hujus seminis vires profectò non exiguæ, si medicamenti loco adhibeatur. Ne tamen panaceam credas, ut prædicat otiosa delicatulorum turba. Quin imò si frequentiùs potetur illius decoctum, appetentiam tollit, insomnes reddit, liquores inspissat, sanguinem accendit, multaque ad vitæ detrimentnm machinatur.

I V.

SEMINIS *Café* volatilis pars, in qua vires ejus sitæ sunt, adeo in intimâ hæret substantiâ, ut illam evolvere, nisi postquam igni subjecta fuerit, impossibile prorsus videatur. Torrefaciendi coquendive non una methodus, nec minima laus est apud otiosos si ritè præparandi modum longo usu acquisiverint. Hujusce moderatus usus quoquo modo prodesse posset, si huic tanquam medicamento tantùm indulseris: sal nimirum volatile quo turget semen illud, spiritus agitat & commovet, qui pernicissimo motu donati somnum arcent, vigilias invehunt, fumosque à crapulâ ortos, caput gravantes, discutiunt. Adustæ autem particulæ, quarum in eo magna copia gustu olfactuque deprehenditur, dum in sanguinem, deinque in laticem insinuantur nerveum, ataxias excitant, effervescentias cient, assiduæ mobilitatis importunitate nervos vellicant, spiritibusque efficaces nimiùm addunt stimulos. Sic reserati cerebri ductus ad solita videntur se accingere munia; spiritus verò animales sui non levem copiam unà cum oleosis, balsamicisque corporis humoribus avolare sinunt. Quin & maximam sanguinis portionem in serum solvunt per renes amandandam. Sic ergo levia quædam præstare bona posse videtur decoctum *Café*, si datâ occasione propinetur ut remedium; sin verò pluries in diem garriendi tempusve terendi gratiâ, ut hodie consuevit, sorbilletur, iisdem legibus quibus prodest, in potantis perniciem frequentior vertitur usus.

V.

DECOCTI *Café* sorbillandi appetitus morbus quidam est otiosis & mulieribus familiaris, qui si quemquam semel corripuit, nulla fit medicabilis arte. Sitis est hydropis symptomati similis, nec minùs inexplebilis. Quò plus potatur, eò sititur magis. Cum inter activa *Café* principia præcellat & dominetur alkali volatile, quo fermè unico dives

est, avolatis post tostionem phlegmate unà cum sulphurum & oleosorum, quibus temperabatur, majore parte, alimenti vicem supplere nequit, etiamsi avolantes cum decocti fumo permixtas volatiles particulas ore & naribus retinere tentaveris. Sed valet obtundere ventriculi fermentum, sicque appetentiam tollit; nec timendas ejus vires, addito saccharo, ut est usus, frangere vel frænare speraveris, quin imò sic invalescunt magis, potusque evadit nocentior; suavius nempè ideòque liberaliùs propinatur venenum, quo, velociùs raptâ sanguinis mole, solvitur illius compages; spiritus enim, quos continuâ jactatione & mobilitate fatigat, avolant; spiritibusque dissipatis vappidi remanent cæteri liquores, unde *Café* inusta indelebilis labes, quòd nempè paralysim nervis inducat, sterilitatemque utrique sexui accersat. Cum igitur perniciffimò partium acrium & ignearum motu balsamicam depopuletur humorum partem, sanguinis pretiosum absumat vehiculum, serum scilicet; non mirum si iisdem viribus quibus auxiliatur, dum modestè & pharmaci instar potatur, tot mala ob frequentiorem usum perpetrare valeat. Sic vinum nutrit, & inebriat. Ignis calefacit & urit; constat enim eos qui *Café* frequentiùs utuntur, in morbos lethales incidere, quales sunt viscerum infarctus, affectus melancholici, hecticæ febres, aliaque innumera, à quibus jam nimiùm cita mors, corripuit gradum.

Ergò à frequentiori potu Café *vita brevior.*

Proponebat Parisiis SIMON-ANTONIUS BRINGAUD, Pontæsianus, Rothomagensis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, A. R. S. H. 1751. A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1751.